

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5143/2018
12.03.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Тамара Стојиљковић, адвокат из ..., против тужених ББ, ВВ и ГГ, сви из ..., ради својине, вредност предмета спора 2.000.000,00 динара, одлучујући о ревизији тужиље, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3740/2017 од 17.04.2018. године, у седници већа одржаној 12.03.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3740/2017 од 17.04.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу П 3515/16 од 25.01.2017. године, исправљеном решењем тог суда П 3515/16 од 24.04.2017. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље према туженом ББ, те је утврђено да је тужиља по основу свог доприноса, као брачна супруга, за време трајања њихове брачне заједнице живота, у изградњи и опремању непокретности које се налазе у ..., нове породичне стамбене зграде на кп.бр. .. на месту званом „ДД“ у КО ..., сувласник са уделом од 1/2 ове непокретности, те да јој путем деобе уступи у сувојину и трајно коришћење или да тужиљи на име њеног удела од 1/2 вредности ових изграђених и опремљених непокретности исплати новчани износ од 1.730.290,00 динара, са законском затезном каматом почев од 21.04.2014. године до коначне исплате. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље према туженом ББ, те је утврђено да је тужиља на основу свог доприноса, као његова брачна супруга, по основу улагања финансијских средстава у куповини покретних ствари, описаних у реферату тужбе под тачком 1. и ближе наведених у овом ставу изреке пресуде, што је тужени дужан признати јој ово право и путем деобе уступити их јој у сувојину и трајно коришћење или се тужени обавезује да тужиљи на име динарске противвредности њеног сувласничког удела од 1/2 у стицању свих покретних ствари, исплати новчани износ од 245.481,65 динара са законском затезном каматом почев од 23.03.2015. године до коначне исплате. Ставом трећим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље те је обавезан тужени ББ, да тужиљи на име примљене отпремнине у фабрици „ЂЂ“ ..., исплати новчани износ од 433.320,00 динара, који новчани износ је након напуштања брачне заједнице остао у кући туженог, са законском затезном каматом почев од 23.02.2012. године, као дана

подношења тужбе, до коначне исплате. Ставом четвртим изреке, обавезани су тужени да тужиљи солидарно накнаде трошкове поступка у износу од 414.540,00 динара, а уколико исте не плате у року од 15 дана да на досуђени износ трошкова исплате тужиљи законску затезну камату почев од дана падања у доцњу до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 3740/2017 од 17.04.2018. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Лесковцу П 3515/2016 од 25.01.2017. године, са решењем о исправци истог суда од 24.04.2017. године. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се према туженом ББ, утврди да је по основу свог доприноса, као брачна супруга, за време трајања њихове брачне заједнице живота, у изградњу и опремање непокретности које се налазе у ... и то нове породичне стамбене зграде на кп.бр. .. на месту званом „ДД“ у КО ..., сувласник са уделом од $\frac{1}{2}$ ове непокретности, те да јој тужени путем деобе ову непокретност уступи у сусвојину и трајно коришћење или да тужиљи на име њеног удела од $\frac{1}{2}$ вредности ових изграђених и опремљених непокретности исплати износ од 1.730.290,00 динара са затезном каматом почев од 21.04.2014. године до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се према туженом ББ, утврди да је по основу свог доприноса, као његова брачна супруга, по основу улагања финансијских средстава у куповини покретних ствари ближе наведених у овом ставу изреке, тужени обавезан да јој их уступи у сусвојину или трајно коришћење или да се обавезе да тужиљи на име динарске противвредности њеног сувласничког удела од $\frac{1}{2}$ у стицању свих покретних ствари, исплати износ од 245.481,65 динара са затезном каматом почев од 23.03.2015. године до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужиља тражила обавезивање туженог ББ, да јој на име примљене отпремнине исплати износ од 433.320,00 динара са затезном каматом почев од 23.02.2012. године до исплате, као неоснован. Ставом петим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиља је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу одредбе члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ...87/18), и нашао да ревизија тужиље није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а битне повреде поступка из члана 374. став 2 тачке 4 и 12 ЗПП, на које се у ревизији указује, не могу бити законски разлог за изјављивање ревизије у смислу члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља и тужени ББ били су у брачној заједници у периоду од ...1987. године до ...2011. године. Тужени ВВ и ГГ су родитељи туженог ББ. Код РГЗ – СКН ... уписана је кп.бр. .. на мзв. „ДД“, површине 4,19 ари, коју чини земљиште под зградом у површини од 57м² и 21 м² и земљиште уз зграду површине 3,01 ара, све уписано у лн. бр. .. КО ..., на име туженог ББ, као корисника са

уделом 1/1, са својином на објектима који се налазе на овој парцели а који су изграђени без грађевинске дозволе. У лн. бр. .. КО ... уписана је парцела укупне површине 2.47,33 ха на име туженог ВВ са сувласничким уделом од $\frac{1}{4}$, тужене ГГ са уделом од $\frac{1}{4}$ и ЕЕ са уделом од $\frac{2}{4}$. За све време трајања брака тужила и тужени су живели у породичној заједници. Тужила је била запослена у ДП „ЂЂ“ ... у периоду од 1996. до 2008. године. Приликом престанка радног односа тужила је остварила право на отпремнину која јој је исплаћена септембра 2008. године, у износу од 433.320,00 динара и иста је унета у домаћинство. Тужени ББ је радио у ДП „ЖЖ“ ... у периоду од 1982 до 2003. године, затим код 33 из ... у периоду од 2003. до 2004. године и у Предузећу „ИИ“ ...у периоду од 2004. до 2011. године. Тужени ВВ је био у радном односу у ДП „ЈЈ“ ... све до 1997. године, када је пензионисан. Тужена ГГ није била у радном односу већ је водила послове у домаћинству. У току трајања брачне заједнице извршена је адаптација породичне стамбене зграде која је изграђена на кп.бр... у КО ..., изграђена је нова стамбена зграда и купљене покретне ствари наведене у тужбеном захтеву. Према налазу вештака грађевинске струке који је дат у предмету РЗ 1236/13, нови објекат у приземљу је вредности 1.419.577,00 динара, док је спратни део вредности 1.799.571,00 динара. Према налазу вештака економско-финансијске струке од 23.03.2015. године, вредност спорних покретних ствари износи 490.963,30 динара.

На основу утврђених чињеница, првостепени суд је закључио да је тужила својом зарадом, личним доприносом и старањем о деци, учествовала у изградњи новог објекта и куповини спорних покретних ствари, те да је нова кућа изграђена управо за потребе тужиле и туженог ББ, као брачних другова. Како је предметна имовина стечена током брака, првостепени суд је становишта да тужила има право на деобу заједничке имовине и утврђење њеног сувласничког удела сагласно одредбама члана 171, 177. и 180. Породичног закона и члана 18. Закона о основама својинскоправних односа. Првостепени суд утврђује да тужила има право својине на $\frac{1}{2}$ предметне непокретности и на $\frac{1}{2}$ спорних покретних ствари јер је својим доприносом и ангажовањем, бригом о деци и домаћинству, учествовала у стицању истих, док рад тужених ВВ и ГГ, родитеља туженог ББ, сматра као вид помоћи супружницима. Првостепени суд налази и да је тужени ББ дужан да тужили исплати новчана средства која је тужила примила на име отпремнине и унела у домаћинство, јер представљају њену посебну имовину.

Одлучујући о жалби тужених другостепени суд је преиначио првостепену пресуду тако што је тужбени захтев тужиле у целости одбио.

Правилно је другостепени суд на утврђено чињенично стање применио материјално право када је првостепену пресуду преиначио и тужбени захтев тужиле одбио.

Одредбом чл.195. Породичног закона прописано је да, имовина коју су заједно са супружницима односно ванбрачним партнерима стекли радом чланови њихове породице у току трајања заједнице живота у породичној заједници представља њихову заједничку имовину (став 1); члановима породице у смислу става 1. овог члана сматрају се крвни, тазбински и адоптивни сродници супружника односно ванбрачних партнера који заједно са њима живе (став 2); на имовинске односе чланова породичне

заједнице сходно се примењују одредбе овог закона о имовинским односима супружника, осим одредбе члана 176.став2. (уписивање у јавни регистар) и члана 180. став 2. (претпоставка о једнаким уделитема), (став 3).

У току поступка правилно су утврђене све чињенице у погледу постојања породичне и економске заједнице свих странака, у смислу вођења заједничког живота, поделе рада и заједничког привређивања. Из чињеница које је утврдио, првостепени суд је извео погрешан закључак о постојању других чињеница на којима је засновао пресуду, и то о мотиву изградње нове стамбене зграде, јер нема сагласног договора свих чланова да је грађена искључиво за потребе супружника, и стога погрешно применио материјално право из цитиране законске одредбе, па је другостепени суд правилно преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев у вези стицања спорне непокретности и покретних ствари, налазећи да тужбом нису обухваћени и родитељи туженог, као нужни и јединствени супарничари, сходно одредбама чл.210. и 211. ЗПП.

Нужно супарничарство у смислу члана 211.став 1. ЗПП постоји ако по закону или због природе правног односа тужбом морају да се обухвате сва лица која су учесници материјалноправног односа. У овом случају, између странака постоји спор о деоби заједничке имовине (утврђивање сувласничког односно суповерилачког удела сваког члана породице) нове породичне куће и покретних ствари, по основу стицања у породичној заједници. У спору о праву својине задире се у право својине других лица, у конкретном случају тужених ВВ и ГГ, који су у време стицања чинили породичну заједницу са тужиљом и њеним супругом, због чега је било нужно да и ова лица буду странке у поступку, као нужни супарничари. Како тужбом наведена лица нису обухваћена, то је непотпуна процесна заједница коју чине сви чланови породичне заједнице, па нису створене материјалноправне претпоставке за вођење спора. Изостанак свих учесника чини тужбени захтев неоснованим, јер природа спорног односа захтева да се јединствено реши у односу на све његове субјекте.

Са напред наведених разлога, нису основани наводи ревизије којима се истиче да су погрешно утврђене чињенице у вези висине доприноса чланова породичне заједнице и о погрешној примени материјалног права.

Супротно наводима ревизије, правилном применом материјалног права одбијен је и тужбени захтев за исплату траженог новчаног износа на име примљене отпремнине. Иако је правилан закључак другостепеног суда да се ради о заједничкој имовини супружника стеченој по основу рада у току трајања брачне заједнице и да би по том основу тужиљи припадала $\frac{1}{2}$ траженог износа, на страни туженог ББ нема пасивне легитимације, будући да је недвосмислено утврђено да се новац не налази код њега већ је исти потрошио њихов син без знања и сагласности туженог, за време трајања брачне заједнице.

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе у ревизији тужиље па је нашао да су без утицаја на правилно и законито донету одлуку другостепеног суда.

На основу изложеног Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 414. ЗПП одлучио као у изреци.

Председник већа-судија
Бранислава Апостоловић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић